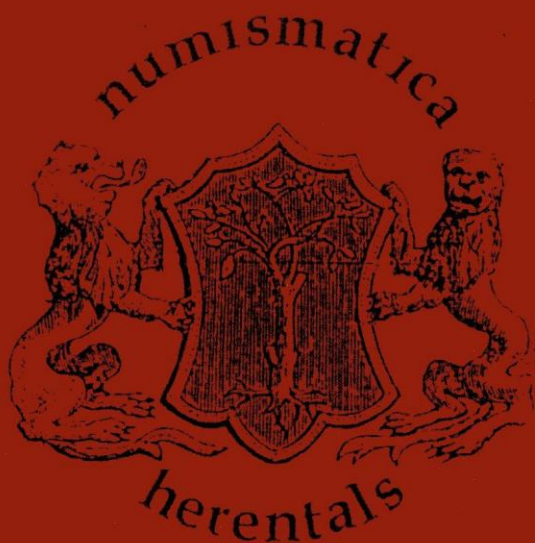

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks club – infoblad 8 december 2004

verantwoordelijke uitgever – Numismatica Herentals
Rudy Dillen – Postbus 105 • – 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472/542147 rudy.dillen@pandora.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – onthaal 014/507919 michel.jansen@maucuoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014/219894
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473/556266 koen.de.pooter@pandora.be
Ivan Dillen	webmaker – public relations 0498/266560 ivan-dillen@telenet.be

eerste clubactiviteit	mei 2004
adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2005	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland)
	7 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals (10 € voor leden in het buitenland)
	1 € een éénmalig dag-lidmaatschap
gratis toegang	voor -12 jaar, indien vergezeld van een volwassen lid
	www.numismatica-herentals.be

ledenbijeekomst op de 2e zondag van elke maand van 09.00 – 12.00 u
zondag **9 januari** – 13 februari – 13 maart – 10 april – 8 mei – 12 juni –
10 juli – 14 augustus – 11 september – 9 oktober – 13 november **2005**
met als locatie Brasserie ‘**Den Brasseur**’, Bovenrij 50 – 2200 Herentals.

vernieuwing lidgelden je kan dit regelen d.m.v een overschrijving, of
tijdens je bezoek aan onze beurs in zaal ‘t Hof, tussen 9 en 15 u. Aarzel
niet te lang zodat u zonder onderbreking ons tijdschriftje blijft ontvangen

volgende clubactiviteit op zon 9 januari, met weer de gewone veiling,
tombola, euroruiltafel, leeshoek, een uitgebreide aanwezigheidstombola
en voor elke bezoeker en standhouder een drankje en een paar hapjes om
te kunnen toasten op een nieuw en gezond ‘numismatisch’ jaar.

frontpagina : ‘Coin of Coins’ : de tetradrachme van Aetna (zie artikel)

woordje van de voorzitter

Beste leden, nog even benadrukken dat er in de maand december geen normale clubactiviteit zal doorgaan. We rekenen er sterk op dat iedereen gretig zal gebruik maken om op onze **beurs van 5 dec** op zoek te gaan naar een aanvulling voor zijn verzameling en eventueel een lezing bij te wonen met een meer dan gezonde numismatische nieuwsgierigheid.

We kunnen melden dat met zo'n 48 standhouders de zaal niet alleen volzet zal zijn maar er tevens een uitgebreid en gevarieerd aanbod aan materiaal op de tafels zal liggen. Voor een lezing dien je de trap te nemen in de inkomhal en de bewijzering te volgen tot in de gezellige theaterzaal. Bezoekers hebben gratis parkeergelegenheid op de Grote Markt en in de aanpalende straten. De parking achter de zaal is voorbehouden voor standhouders. Met je Numismatica-Herentals-lidkaart heb je vrije toegang tot de beurs, anderen betalen 1 €. Heb je reeds een lotje van onze tombola gekocht dan heb je ook al een inkomkaart. **Tot dan !**

voor de 'antiekers' onder ons ...

... niet te missen !!

De Amerikaanse fotograaf **Stephen Sack** heeft zo een eigen methode om details van antieke Griekse, Romeinse en Byzantijnse munten uit te vergroten. Zijn expositie '**The Metal Mirror – photographs of unearthed ancient coins**', liep recent nog in New York en in Hamburg.

Nog **tot 19 december**, nu dichterbij huis, is deze fototentoonstelling te bewonderen.

De **Art Point Gallery International** van Mia Goossens in Mol is gastheer voor deze uitzonderlijke reeks van numismatisch geïnspireerde fotografische kunstwerken.

Adres : Rondplein 10, 2400 Mol
tel 014-313068 gsm 0476-510149
E-mail : mia.goossens@pandora.be

Open op zaterdag en zondag van 15 tot 18 u en op afspraak

Helios of Heracles ... ? 100 x 80 cm

Op ontdekking in een federaal instituut :

het Penningkabinet

Het pronkstuk der munten is Belgisch

België is de trotse bezitter van een antiek muntstuk dat doorgaat als het waardevolste ter wereld. De tetradrachme van Aetna, een zilveren Griekse munt, dat onlangs werd tentoongesteld in Jeruzalem, is het pronkstuk van het Penningkabinet.

In het Israël Museum in Jeruzalem liep tot midden oktober een indrukwekkende tentoonstelling dat volledig in het teken stond van één muntstuk, de tetradrachme van Aetna. Nog nooit werd een volledige tentoonstelling gewijd aan één munt. Deze tetradrachme van Aetna, bevindt zich sinds 1899 in de collecties van het Penningkabinet van de Koninklijke Bibliotheek van België. Het zilveren Griekse muntstuk bleef door de eeuwen heen in bijna perfecte staat bewaard. Rond 460 voor onze jaartelling werd het op de flanken van de Siciliaanse vulkaan Etna geslagen door de beste graveerder uit die tijd.

Het muntstuk is een geschiedenis op zich. Op de muntzijde prijkt het hoofd van Silenos, de gezel van Dionysos, de Griekse wijngod. Legende: ETNA-ION en een scarabee als monogram. De vulkanische bodem rond de Etna is dan ook uiterst geschikt voor wijnbouw. Op de keerzijde een tronende Zeus, met in zijn linkerhand een gevleugelde bliksem, zijn gebruikelijk attribuut, een arend zit op de top van de vulkaan.

In het midden van de 19^e eeuw werd de tetradrachme van Aetna ontdekt op Sicilië. Het kwam in het bezit van Lucien de Hirsch, zoon van bankier en zakenman Maurice de Hirsch, een van de rijkste mensen van die tijd. Nadat Lucien op 30-jarige leeftijd overleed aan een longontsteking, schonk zijn moeder de munt in 1899 aan de Belgische staat.

De wereld rond

'De titel van 'kostbaarste antieke muntstuk' is natuurlijk heel subjectief en in dit geval ook nogal ongelukkig gekozen, want dit unieke stuk is niet te koop. Dat neemt niet weg dat specialisten de tetradrachme van Aetna beschouwen als een kostbaarheid zonder gelijke. Alle grote numismatici uit de voorbije eeuw drukten hun bewondering uit voor dit muntstuk', aldus François de Callatay, hoofd van de museumkabinetten van de Koninklijke Bib te Brussel.'De tetradrachme verliet trouwens voordien nog nooit de laden van het Penningkabinet. De tentoonstelling in Jeruzalem betekende dus een wereldwijde première. Dat verklaarde ongetwijfeld de ronkende titel die mijn collega's van het Israël Museum voor deze tentoonstelling hadden gekozen : 'The Coin of Coins'. Op slag hadden alle media zich op de tetradrachme van Aetna gestort. De verzamelde Israëlische pers putte zich uit in lofbetuigingen en de reporters van Reuter en Associated Press verkochten hun beelden aan ontelbare tv-stations over de hele wereld. Naar schatting hebben 2 miljard mensen al een afbeelding gezien van de tetradrachme van Aetna. Zo'n wereldwijde aandacht hebben we nog nooit gehad'.

220.000 objecten

Net zoals ondermeer het handschriftenkabinet en het Prentenkabinet maakt het Penningkabinet deel uit van de Koninklijke Bibliotheek. Met zijn verzameling behoort het Penningkabinet tot de meest toonaangevende instituten ter wereld. Het bevat grof geschat 220.000 objecten, waarvan 115.000 munten, aangevuld met medailles, jetons, speldjes ... Stukken in goud, zilver en brons, maar ook in leer, papier, glas en porselein. Een van de belangrijkste doelstellingen van het Penningkabinet is om onderzoekers een up-to-date documentatiecentrum aan te bieden, met alle literatuur die voor hen van belang is. Daarom besteedt het huidige team, dat slechts 5 koppen telt, het leeuwendeel van zijn financiële middelen aan de uitbreiding van de bibliotheek. 'De voorbije jaren is onze verzameling met een derde gegroeid', aldus Johan Van Heesch, numismaat bij het penningkabinet. 'Met meer dan 50.000 referenties, verspreid over meer dan 600 meter rekken, is de bibliotheek van het Penningkabinet een van de volledigste ter wereld. We zijn een bibliografische goudmijn voor onderzoekers.' De beschrijving van alle monografieën is consulteerbaar in de centrale databank van de Koninklijke Bibliotheek op de site <http://opac.kbr.be>.

Elke woensdagnamiddag staat het personeel van het Penningkabinet ter beschikking van bezoekers die meer willen weten over hun muntstukken of medailles. 'We geven advies over de authenticiteit van het stuk, de datering en de geschiedenis, maar niet over de commerciële waarde, ook al is dat vaak wat mensen het meest interesseert. Om deontologische redenen doen we geen schattingen. Wanneer particulieren iets willen verkopen, overschatten ze vaak de waarde van hun bezit. Het is niet omdat een stuk oud is, dat het waardevol is ! Trouwens, er zijn nog nooit zoveel antieke munten gevonden als sinds de jaren negentig, dank zij de metaaldetectoren'. Persoonlijk vind ik het uitermate triest wanneer mensen binnenstappen met hele reeksen uitgiftes van herdenkingsmunten : de verovering van de ruimte, de Olympische Spelen, de geboorte van een prins ... Dat is ontegensprekelijk de slechtste belegging die je kan doen, want op het moment van de aankoop zijn die munten al 75 % van hun waarde kwijt. Het ergerlijkst vind ik dat die herdenkingsuitgiftes gedekt zijn door de banken, die er nog reclame voor maken ook. Het is een volstrekt ondemocratische belasting, want diegenen die deze reeksen aankopen, zijn vaak mensen die denken dat ze een goede investering doen. En dan moeten wij die mensen duidelijk maken dat hun munten niet het verhoopte appeltje voor de dorst zijn om het trouwfeest van hun dochter te financieren'

aldus **François de Callataÿ**

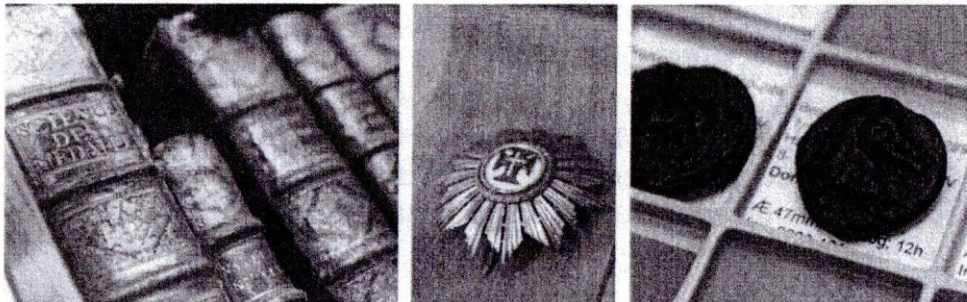
Mecenassen

Keerzijde van de medaille: 'Het budget dat overblijft om ons patriomonium aan munten en medailles uit te bouwen, is belachelijk laag. De bestaande collectie is grotendeels afkomstig van belangrijke donaties, want met 12.000 euro per jaar beschikken we slechts over evenveel middelen als een kleine (?!), zij het toegewijde verzamelaar. Gelukkig zijn er nog enkele mecenassen ! We hebben net een fantastische donatie gekregen van een gepensioneerde directeur van een atheneum die zijn hele leven bronzen Griekse munten verzameld heeft. Vooraleer hij een stuk kocht, ging hij systematisch na of wij het al in ons bezit hadden of niet, om dan enkel die munten te verzamelen die wij nog niet hadden. Nu

heeft hij zijn hele collectie, die 1.400 stukken telt, aan ons overgemaakt', verklaart Johan Van Heesch. Het Penningkabinet is geen museum in de traditionele zin van het woord, maar het verwelkomt wel een veel groter publiek dan de beperkte groep numismatici. Bezoeken zijn mogelijk op afspraak, en liefst in groep. Een bezoek kan gecombineerd worden met een algemene voorstelling van de geschiedenis van de munten of met een uitleg over een vooraf bepaald onderwerp. 'We willen in de toekomst wel een soort permanente tentoonstelling inrichten met een uiterst klein, maar goed uitgezocht deel van onze collecties. Dat zou in de komende 2 jaar moeten gerealiseerd worden, al zijn we er nog niet uit hoe we dit financieel zullen aanpakken', verduidelijkt François de Callatay.

Het Penningkabinet is toegankelijk voor het publiek van maan- tot vrijdag van 9-13 en 14-17 u. Keizerslaan 4, 1000 Brussel 02/5195603
info : callatay@kbr.be en johan.vanheesch@kbr.be www.kbr.be

Met dank aan **FEDRA** – magazine van de ambtenaar – september 2004

B - Euro de eerste Belgische eurocatalogoog 16.00 €

alle info over euromunten, euromuntensets, eurogelegenheidsmunten
alsook over alle pattern-proof sets

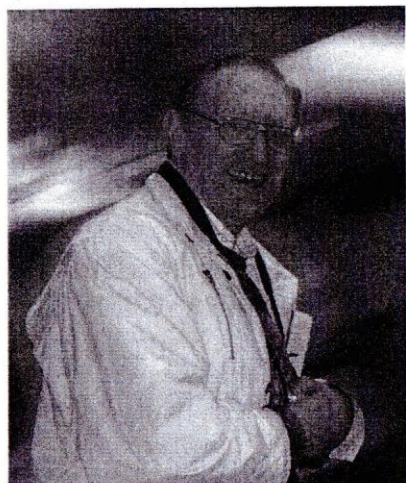
B-Euro wordt uitgegeven in de Nederlandse en de Franse taal

gelieve uw bestelling te plaatsen via email : B-euro@telenet.be
of per post : Marc Bruyninckx, Hogeweg 166, B-8200 Brugge

Clubnieuws

Zopas werd ons bestuurslid en veilingmeester, Koen De Pooter, voor de eerste keer papa van een dochter : **ARWEN**. Proficiat Koen en Anja !!

In een zoektocht naar bestuursuitbreiding is **Eddy Pauwels** uit Mol-Wezel, bereid een functie op te nemen als bestuurslid - medewerker.

Leopold Verbist mocht zopas de tweejaarlijkse prijs voor uitzonderlijke numismatische verdienste vanwege Numismatica Tienen in ontvangst nemen. Het bestuur van deze EGMP-afdeling, bewust van de noodzaak tot bevordering van de munt- en penningkunde onder verzamelaars, besloot in 1980 om deze ereprijs om de 2 jaar toe te kennen. De bevordering van de numismatiek berust op de ruimst mogelijke interpretatie en kan geschieden door publicaties, onderzoeken, voordrachten, tentoonstellingen

en activiteiten in het numismatisch verenigingsleven. Leopold, wonende te St. Katelijne-Waver, is reeds jaren actief in diverse verenigingen en is o.a. de verdienstelijke hoofdredacteur van de Muntklapper en het EGMP-jaarboek. Welgemeende gelukwensen aan deze **numismatiek-icoon** en een lid van Numismatica Herentals. We zijn fier om je ook in ons midden te hebben, Leopold !

Gerealiseerde veilingprijzen

14 november 2004

1	7.50	10	15.00	19	3.00	28	120.00	37	1.00
2	7.00	11	-	20	7.50	29	-	38	2.25
3	-	12	12.00	21	3.00	30	-	39	2.00
4	10.00	13	4.50	22	5.00	31	2.00	40	-
5	-	14	3.00	23	6.50	32	6.00	41	6.00
6	15.00	15	3.25	24	6.50	33	3.25	42	3.25
7	-	16	2.00	25	2.00	34	-	43	27.00
8	6.50	17	5.00	26	-	35	-		
9	-	18	10.00	27	3.75	36	2.00		

Sinds onze recente **toetreding tot het EGMP**, genieten onze leden ook een vrije toegang op de clubactiviteiten van de andere afdelingen van zowel het **EGMP** (Vlaanderen) als het **AEN** (Wallonië). Ogericht in 1950, onder een gemeenschappelijk bestuur, werd om communautaire redenen in 1981 overgegaan tot een splitsing. Beide even voorstellen :

EUROPEES GENOOTSCHAP VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE vzw

Koninklijke Vereniging

voorzitter : Urbain Hautekeete 051 304388
 ondervoorzitter : René Waerzeggers 09 2213343
 secretaris : Etienne Sierens 050 212187
 penningmeester : Johnny Bosman 053 773311

website **www.egmp.be** - lidgeld 2005 **11 €** - rek.nr. **000-1614677-15**
 organiseert een jaarlijkse **veiling** voor haar leden : zater 29 jan te Aalst
 op 30 april 2005 zal tevens een **extra veiling** worden georganiseerd met
 ca. een 500-tal waardevolle loten, eveneens in centrum Immerzeel, Aalst
 uitgiftes : driemaandelijks tijdschrift **De Muntklapper** en een **jaarboek**
 hoofdredacteurs zijn Leopold Verbist en Urbain Hautekeete

11 aangesloten afdelingen : Aalst, Antwerpen, Brugge, Dendermonde,
 Gent, Herentals, Leuven, Limburg, Mechelen, Tienen, Z.W.-Vlaanderen
 (Kortrijk en Izegem) Alles tezamen zo'n **1400** aangesloten leden.

ALLIANCE EUROPÉENNE NUMISMATIQUE – Cercle Royal

Présidente : Nicole Vincent 087 660789
 Vice-président : Christian Castermant 067 334389
 Trésorier : Jean-Marie Chouters 042 465726

geen website - lidgeld 2005 **17 €** - rek.nr. **000-0846038-04**
 tijdschrift : **La Vie Numismatique** - verschijnt 8 x per jaar
 rédacteur : Jacques Druart

12 aangesloten afdelingen : Bruxelles, Charleroi, Couvin, La Louvière,
 Liège, Mons, Nivelles, Saint-Georges, Soignies, Verviers, Vielsalm
 en Charleville (Frankrijk) Samen een ***600**-tal aangesloten leden

3 lezingen op onze beurs :

... echte opstekers !

Met het organiseren van 3 lezingen tijdens onze grote beurs van zon 5 dec doorbreken we weliswaar zo'n beetje de traditionele geplogenheden van de meeste Belgische beurzen. We wensen hiermee tegemoet te komen aan een numismatische nieuwsgierigheid en die zelfs te stimuleren door onze bezoekers de kans te geven hun licht op te steken over een verzamelonderwerp dat niet het zijne is. In 2 vorige edities maakte u kennis met het fenomeen van plantagegeld en de koningen van Parthië. In dit tijdschrift brengt Leopold Verbist een inleiding op zijn spreekbeurt over een stukje monetaire geschiedenis van het land van de rijzende zon.

De lezingen gaan door in de theaterzaal, een bovenzaal van 't Hof. Stap in de inkomhal de trappen op en volg de bewijzing.

Schema :

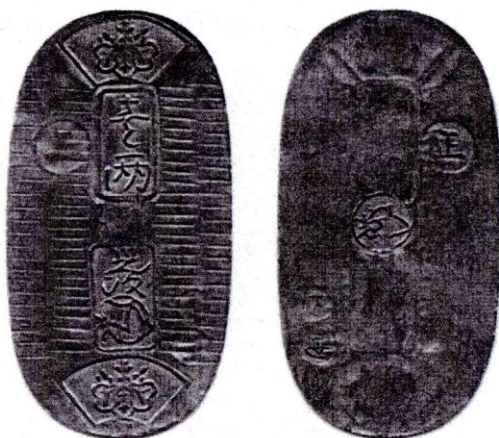
10.30 – 11.30 u : plantagegeld van Nederlands-Indië – **A.J. Lansen**

12.00 – 13.00 u : muntslag van de Parthische koningen – **P. Pasmans**

13.00 – 14.00 u : Keizer Meiji (1868-1912) en het ontstaan van de
Japanse yen **door Leopold Verbist**

We gebruiken allemaal zeer veel Japanse producten. Maar hoe is die oosterse economische grootmacht, die zo een verschillende cultuur heeft dan de onze, kunnen ontstaan? Vóór 1870 was Japan nog een zeer geïsoleerd middeleeuws land gedomineerd door schilderachtige figuren: de samoerai. In Europa had de Franse Revolutie democratie en grondwetten gebracht en was de Industriële Revolutie al lang aan de gang, maar dat alles ging aan Japan voorbij. Maar door een snelle evolutie en door zich te spiegelen aan het Westen maakte Japan in 100 jaar van zichzelf de superstaat die we vandaag kennen.

Het was keizer Meiji, een knaap van 16 jaar toen hij gekroond werd, die deze snelle evolutie op gang bracht. De periode na 1870 was er een van grote veranderingen, inclusief de geboorte van de yen, vandaag een van de 3 sterkste munten ter wereld. Maar dat ging gepaard met serieuze groeipijnen: verschillende oorlogen werden uitgevochten zoals de Chinees-Japanse oorlog, de Russisch-Japanse oorlog en als dieptepunt de Tweede Wereldoorlog waarbij Japan met atoombommen bestookt werd.

Koban van 1 ryo goud, 1859

Bij de grote veranderingen hoorde ook een munthervorming die het middeleeuwse ryo-bu-shu-mon-systeem verving door een modern decimaal muntsysteem gebaseerd op de yen, die gelijk gekozen werd aan de Mexicaanse dollar, de destijds meest verspreide wereldmunt.

1 yen zilver, Meiji, jaar 36 (1903)

Er is reeds een tekst beschikbaar : '1 yen keizer Meiji 1903, Japan' op <http://users.skynet.be/egmp>.

Het bijwonen van een lezing is **gratis** ! Maak hiervan dankbaar gebruik !

Tentoonstelling van 5 dec (doorlopend te bekijken in de grote zaal)
Op de grote beurs zal **Jan Buerssens**, als lid van Numismatica Herentals, zijn verzameling van '**Herentalse medailles**' tentoonstellen. Jan zal een grotere vitrinekast vullen met medailles en penningen over sport, cultuur, politiek, militaire- en stedelijke geschiedenis,... en also een overzicht tonen wat er in Herentals zoal op metaal werd gezet.

TOP 20

van onze beurs-tombola

zon 5 dec 2004

1.	gouden soeverein Edward VII	1908
2.	gouden 20 francs Leopold I	1865
3.	gouden 20 frank Leopold II	1871
4.	gouden penning 25 jaar Boudewijn	1976
5.	gouden 10 francs Napoleon III	1858
6.	gouden 5 francs Napoleon III	1860
7.	gouden Australische nugget	1991
8.	gouden 2 ½ pesos Mexico	1945
9.	gouden juwelenpenning Elizabeth II	1965
10.	gouden juwelenpenning USA	1909
11-20	zilveren 5 frank Leopold II	1868-1875

U kent ondertussen wel het systeem van onze beurs - tombola van 5 dec : met elk lot van 5 €, tevens een inkomkaart, ga je gegarandeerd met een munt naar huis. De trekking, om te kijken welke munt bij welk lot hoort, start om 14 u en zal zo'n klein uurtje in beslag nemen. Van zodra je al weet welke munt de jouwe is, kan je deze komen afhalen aan de bestuurstafel.

Veel succes !!

in de tombola :

Edward VII - flamboyante koning 'Bertie'

Edward VII, geboren in 1841, was koning van Groot-Brittannië en Ierland en keizer van India van 1901 tot aan zijn dood in 1910. Hij was het 2^e kind en oudste zoon van koningin Victoria en Albert van Saxen-Coburg-Gotha. Hij werd meestal gemeenzaam 'Bertie' genoemd. Edward trouwde in 1863 met de mooie prinses Alexandra van Denemarken, dochter van koning Christiaan IX. Zij kregen 3 zoons en 3 dochters. Koningin Victoria had het zo niet op Edward, die een lastige jongen was, begrepen. Na zijn huwelijk kon hij enigszins ontsnappen aan haar dominantie, maar ook na de dood van zijn vader Albert, gunde zij haar zoon geen officiële rol. Edward kwam in opstand tegen deze behandeling en gaf zich steeds meer over aan de geneugtes des levens : vrouwen, eten en drinken, gokken, reizen en sport. Alexandra negeerde zijn buitenechtelijke activiteiten, die hij lang wist vol te houden. Ondanks zijn slechte reputatie volgde hij toch zijn moeder op. De verwachtingen van zijn moeder ten spijt, vatte Edward zijn taken serieus op. Door zijn eerdere reislust had hij een uitgebreid netwerk opgebouwd. Bovendien had hij door de huwelijken van zijn broers en zusters veel familieleden in de Europese vorstenhuizen en andere hogere kringen. Hierdoor kon hij politiek effectief optornen bij allerlei onderhandelingen. Zijn streven was om de betrekkingen met Frankrijk en Rusland te verbeteren om zo een tegenwicht te kunnen vormen tegen de Duitse expansiedrang. Ondanks zijn seksuele escapades wist hij door zijn flamboyante stijl in kleding en optreden het hart van de Britten te winnen. Edward was in zijn korte regering, ondanks zijn kleurrijk persoonlijk leven en de twijfels die zijn moeder over hem had, een goede koning. Afgezien van de Boerenoorlog in Z-Afrika (1899-1902) was het een vreedzame periode. Hij stierf in 1910 aan een

hartaanval en werd begraven in Windsor Castle. Zijn 2^e zoon volgde hem op als Georg V.

Deze gouden sovereign van Edward VII (70 €) is het pronkstuk van onze beurs - tombola en een goeie reden om een extra lootje aan te schaffen !!

kz - St. Joris te paard bevecht de draak - 1906

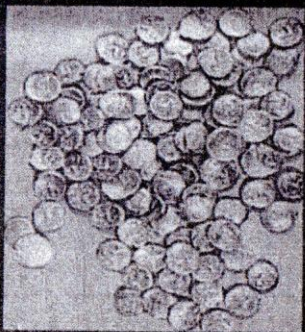
Om de drie dagen een archeologische vondst in Vlaanderen **Wrakduikers vissen in troebel water**

Steeds meer Noordzeeduikers sporen naar schatten in scheepswrakken. Maar wat als ze iets vinden? 'Er zitten hiaten in de wet' zegt Marnix Pieters van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium. Amateur-archeologie wint veld. Op het meldpunt in Tongeren krijgen ze om de drie dagen een vondst binnen. Gisteren nog werden er Romeinse scherven gevonden in het centrum van Brugge.

Marnix Pieters: 'Wrakduikers zitten in troebel water. Een voorbeeld: de wet geeft alleen aan dat de eigenaar van het schip voor eeuwig de eigenaar blijft van het wrak met alles erop en eraan. Maar over wat er moet gebeuren wanneer de eigenaar niet te traceren valt, zegt de wet niets.' In afwachting dat de wetgever de hiaten dicht, is het Instituut voor het Archeologisch patrimonium alvast begonnen met het inventariseren van wat de wrakduikers al bovenhaalden. 'Al wil niet iedereen alles op tafel leggen, juist omdat de wetgeving onduidelijk is.' Jan Lettens duikt al een hele tijd naar wrakken. 'Er zijn steeds meer duikers. Vroeger waren we geïsoleerde zonderlingen, vandaag zijn er op een mooi weekeinde al gauw 200 wrakduikers actief. Het is een hele business geworden, met steeds betere duikuitrustingen. Maar schilder ons alsjeblieft niet af als plundersaars. Veel duikers gaan in de eerste plaats naar de wrakken kijken voor de prachtige vissenpopulaties die er rondzwemmen. De Noordzee is immers een woestijn, tot je bij de wrakken komt.'

De ring van Commodus;
waarde 37.200 euro. ©RR

De schat van Ambiorix;
waarde: 175.000 euro. ©RR

Guido Cuyt en zijn recente vondsten : 'Wij verkopen de voorwerpen die we opgraven niet !'

Letten erkent wel dat er problemen zijn. 'Natuurlijk zijn er duikers die op schattenjacht gaan. Allicht zijn er ook al schatten gevonden, maar niet iedereen heeft zoveel geluk. Vaak is men al tevreden wanneer men uit een oude stomer iets bovenhaalt dat men op de salontafel kan zetten'. Zo is er nog altijd geen duidelijke Noordzeekaart die aangeeft waar de beschermde wrakken juist liggen. Al heeft de politiek nu wel beloofd daar werk van te maken.

Amateurs

Het gros van de amateur-archeologen zoekt het op het vasteland. Hun stijgende aantal wordt op 2000 geschat. Wie iets vindt, kan dat laten weten aan het archeologische meldpunt dat verbonden is aan het Gallo Romeins Museum in Tongeren. Linda Bogaert van het meldpunt: 'In de zomer krijgen we veel meldingen binnen van mensen die iets ouds vinden tijdens werkzaamheden in hun tuin. In de winter zijn er dan weer de amateur-archeologen die dingen vinden op de omgeploegde akkers. Soms stofferen we ons museum met hun vondsten. Zo zijn pronkstukken als **'de ring van Commodus'** en **'de schat van Ambiorix'** ons door burgers aangereikt. Al is dat niet het hoofddoel van het meldpunt. Wij willen vooral een inventaris maken van wat waar wordt gevonden.' Een van de instrumenten waarmee amateur-archeologen aan de slag gaan is een metaaldetector. Maar het gebruik ervan is beperkt. Luc Van Impe van het Instituut voor Archeologisch Patrimonium: 'Het gebruik van metaaldetectoren is strikt geregeld in een decreet. Enkel wie een vergunning heeft van de dienst 'Monumenten en Landschappen' mag met een metaaldetector aan de slag. Dan nog alleen maar op archeologische sites. Wanneer het project op die site is afgelopen, dan vervalt de vergunning. Dus de straat afschuimen met een detector mag niet.'

Gekochte vondsten.

'Wie toevallig een archeologische vondst vindt op zijn bouwterrein, mag daarna niet zelf aan de slag met een metaaldetector, ook al doet hij dat op zijn privé-terrein. Jawel, het gebeurt dat mensen tijdens bouwwerken vondsten doen. Een paar jaar geleden, tijdens grondwerken voor een nieuwe woning, stootte men op een goudschat uit de Keltische periode. Het Gallo Romeins Museum kocht de schat voor 100.000 euro.

Guido Cuyt van de Antwerpse vereniging voor Romeinse Archeologie (Avra) : 'Ik kan me vinden in de regeling rond de metaaldetector. Wij graven op een site in Wijnegem. Per zoekperiode moeten wij een nieuwe vergunning aanvragen. Helaas kregen we er de laatste keer geen omdat 'Monumenten en Landschappen' ervan uitgaat dat voortaan alleen nog sites die bedreigd zijn door bvb wegenwerken een vergunning krijgen. Onze site is dat niet, toch hoop ik dat we alsnog een vergunning krijgen, omdat we een betrouwbare vereniging zijn.' Avra is al 33 jaar actief 'Alles wat we vinden schenken we aan het museum van Wijnegem. Niets wordt te gelde gemaakt, dat zou ongepast zijn. Bestaat er voor amateur-archeologen zo iets als een mytische plek waar nog dure schatten liggen ? Luc Van Impe heeft weet van één zo'n site waar ooit mythische verhalen over de ronde deden. 'Dat was in Wichelen, aan de Schelderoevers daar werden plots spectaculaire vondsten gedaan van zwaarden en bijlen. Later is gebleken dat veel van die zaken in het buitenland waren aangekocht.

Gelezen in Het Nieuwsblad van 4 nov 2004 – artikel van Paul Demeyer

Het oudste biljet ter wereld : een noot gedrukt op papier, vervaardigd uit vezels van de braamstruik, in China, tijdens de Ming-dynastie (14^e eeuw). Men kan er op lezen (reeds !) dat 'hij die valse biljetten vervaardigt of ze in omloop brengt zal onthoofd worden; hij die de valsemunter zal aangeven of aanhouden bekommt het ganse fortuin van de boosdoener, plus een beloning van 250 thalers in zilver'

Amastris, een nicht van de Perzische koning Darius III (opponent van Alexander de Grote) werd een pion in de complexe dynastieke intriges die volgden na de dood van de Macedonische veroveraar. Eerst werd ze uitgehuwelijkt aan Krateros, een generaal van Alexander, maar werd dan terzijde geschoven als Krateros zich, om politieke redenen, echtelijk verbindt met de dochter van de Macedonische koning Antipater. Amastris huwt dan met Dionysos, de tiran van Herakleia, bij wie ze drie kinderen kreeg vóór zijn overlijden in 306 vC. In 302 vC huwt ze dan met Lysimachos van Thracië, maar deze beslist snel na het huwelijk om een meer profijtelijke alliantie aan te gaan met Ptolemeus I Soter van Egypte door diens dochter Arsinoë te huwen. Amastris trekt zich dan maar terug op het grondgebied van Herakleia, om rust te vinden na haar huwelijks-carroussel en sticht hier een nieuwe stad die ze naar haarzelf noemde. Nog was het haar niet lang gegund om de verdiende rust te vinden : haar 2 hebzuchtige zonen, uit het huwelijk met Dionysos, verdronken hun moeder om beslag te kunnen leggen op haar stad.

Munt van de stad **Amastris** in Paphlagonia, gelegen aan de Zuidkust van de Zwarte Zee (ca. 300-288 vC). Zilveren didrachme van 9.76 gr en 19 mm doormeter (licht getond) geslagen in naam van de koningin.

vz – hoofd van Amastris naar rechts, draagt een Perzisch hoofddeksel met lauwerkrans, boog in boogtas achter haar hoofd

kz – Aphrodite, godin van schoonheid, gezeten naar links, houdt Eros die haar kroont, in rechter hand; een scepter leunt tegen haar troon

legende : **ΒΑΣΙΛΕΥΣ Η ΑΜΑΣΤΡΙΩ** (koningin Amastris)

'De Jef' : een numismaat in wording zoekt zijn weg – deel 3

Paniek in de keet : ik heb zojuist een telefoontje gekregen van de Rudy met de vraag of mijn artikeltje al in orde is ? Oh, neen, totaal vergeten en ik heb mijn mail de laatste dagen niet opengedaan. Eigen schuld, dikken ... daarom doe ik deze keer beroep op jullie, collega's numismaten. Ik heb dringend jullie medewerking nodig. Al maanden wil ik te weten komen wat een numismaat drijft en hoe het allemaal begonnen is ? Om dit te weten te komen lanceer ik nu een kleine vragenlijst :

- leeftijd
- geslacht
- woonplaats
- numismaat sinds
- hoe is het begonnen ?
- welke munten verzamel je ?
- ik bezocht reeds clubbijeenkomsten te Herentals
- ik besteed per week uur aan mijn hobby.

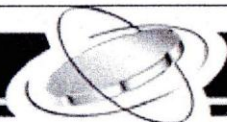
Hoe kan je deelnemen ?

per email : stuur uw antwoorden naar jef.vanhemelen@skynet.be

telefonisch : liefst na 21.00 u. op het nummer 014 / 22.45.68

schriftelijk : steek uw antwoorden in de bus op de volgende bijeenkomst.

BESTE NUMISMATEN, REAGEER MASSAAL !!!!!!!!

MUNTPLAATS.NL
IN- & VERKOOP MUNTEN

een compleet aanbod van alle euromunten 1999 - 2004

In deze online-shop kun je rustig winkelen, foto's bekijken van de aangeboden producten en achtergrondinformatie opvragen via een complete eurocatalogus – of vraag vrijblijvend een prijslijst :

Muntplaats – Postbus 127, 7600 AC Almelo (Nederland)
voor moderne wereldmunten&toebehoren: www.modernworldcoins.com

Een pacifiste op de Oostenrijkse 2 euromunt: Bertha von Suttner

“De vrede moet niet behouden, maar geschapen worden”

Bertha von Suttner (1843-1914)

een opmerkelijke vredesvrouw

Bertha, barones von Suttner, geboren in 1843 als gravin Kinsky, was een Oostenrijkse schrijfster. In 1876 trouwde ze, in het geheim, met Arthur Grundaccar von Suttner. Haar familie was tegen het huwelijk, o.a. omdat de bruidegom 7 jaar jonger was. De Suttners vertrokken daarom naar het buitenland, waar ze aan de kost kwamen met schrijven en het geven van lessen en lezingen. In 1885 keerden ze terug naar Wenen.

De Wapens Neer!

In 1887 kwam Bertha in Parijs voor het eerst in contact met leidende personen van de toenmalige vredesbewegingen, o.a. de “International Peace and Arbitration Association”. Ze was gegrepen door de problemen van oorlog en vrede en wilde de vredesbewegingen helpen door erover te schrijven. Ze deed dat in de vorm van een roman en dat werd dan het beroemde boek: “Die Waffen Nieder!”. Tot dan toe was over oorlogen in bedekte termen geschreven. Daarbij waren de eer van het vaderland, de heldenmoed en andere mannelijke idealen belangrijk. De helden werden vereerd, dood of levend. Maar Bertha beschreef de verschrikkingen van de oorlog onverbloemd en vooral de gevolgen voor iedereen die ermee te maken kreeg. “Wat zij neerschreef was bekend, maar nooit op deze menselijke wijze gezegd. Het kon nu voor het eerst aansluiten bij wat in de harten van velen leefde” zei een tijdgenoot. Bertha kreeg overstelpend veel waarderende reacties. Maar ‘**Die Waffen Nieder!**’ was ook een omstreden boek, het druiste in tegen het trotse militarisme en dat heeft Bertha ook geweten. Ze werd, naast geprezen, ook veel bespot en bekritiseerd. Rond de tijd dat haar boek uitkwam richtte haar man een vereniging op tegen het antisemitisme. De echtgenoten steunden elkaar altijd in de projecten die elk van hen

ondernam. Na de oprichting van deze vereniging was Bertha niet alleen 'Friedens-Furie' maar ook 'Juden-Bertha'.

Vredeswerk – Levenswerk

In 1891 richtte Bertha de vredesbeweging in Oostenrijk op; ook een Oostenrijkse parlementaire vredesgroep kwam door haar bemiddeling tot stand. Dit was niet gemakkelijk in het zeer militaristische Oostenrijk van die dagen. In veel landen waren in de loop van de 19^e eeuw vredesverenigingen en parlementaire vredesgroepen ontstaan die, gebundeld in de Interparlementaire Unie, streefden naar een Internationaal Hof van Justitie, dat later in Den Haag in het Vredespaleis gevestigd zou worden.

Bertha v. Suttner

Bertha von Suttner was een tijdlang vice-voorzitter van deze Interparlementaire Unie, gevestigd in Bern. Op jaarvergaderingen van deze Unie was zij dan de enige vrouw. De vredeswereld was toen nog een mannenwereld. Bertha was een knappe, charmante vrouw met veel overtuigingskracht. Ze was voor haar huwelijk een korte tijd secretaresse geweest bij Alfred Nobel in Parijs en had sindsdien contact met hem onderhouden. Zij inspireerde hem tot het instellen van de Nobelprijs voor de Vrede. In eerste instantie stond hij daar wat sceptisch tegenover. In 1902 overleed Arthur von Suttner. Bertha rouwde intens om hem, maar zette, mede op zijn verzoek, het vredeswerk voort. In 1905 werd haar de **Nobelprijs voor de vrede** toegekend. Bij die gelegenheid hield ze, in het bijzijn van de Noorse koninklijke familie een voordracht over de vredesbeweging van anderhalf uur! Ook in 1907 deed ze weer volop mee bij de organisatie van de Tweede Haagse Vredesconferentie. Daarna trok ze zich terug, om gezondheidsredenen en om haar memoires te schrijven. Bij de opening van het Vredespaleis in Den Haag in 1913 was Bertha nog aanwezig. Het volgende jaar in juni, kort voor het uitbreken van WO I overleed ze. Ze was dan 71 jaar.

Ivan D.

Op vraag van onze collega's van de **Numismatische Kring Mechelen** publiceren we hier de uitslag van hun beurstombola van 1 november '04 Proficiat met jullie geslaagde beurs !!

1875	gouden munt Leopold II	1843	eierhouder
2094	gouden munt Leopold II	1947	elektrische mixer
3994	zilveren munt 250 frank	1571	sponshanddoeken set
3180	Zilveren munt 250 frank	2319	elektrische tondeuse
3093	elektrische waterkoker	1461	glazen schaaltjes 6 stuks
2109	keukengerei-set	3557	kaasrasp
2444	electriche tondeuse	1015	duo parfum
1244	6 ijskream-coups	1600	digitale thermometer
1806	18 delig bordenset	1178	wijnfles opener
1267	messenblok	1424	elektrische zaagmachine
1297	duo parfum	1064	touch-lamp
1353	automatische waslijn	3690	inbussleutel set
1567	chip-en-dip schaal	2131	make-up spiegel
1070	kruidenset	1670	duo koffiezet
2557	windlicht	3196	elektrische schuurmachine
1788	allesnijder	3554	dopsleutel set
2610	fruitpers	3989	klok- en kader set
3889	haardroger	1784	zilveren munt 250 frank
1356	3 fotoalbums	1812	keukenweegschaal

Tentoonstelling

25 jaar elektronisch betalen in België

Om deze verjaardag te vieren organiseert Banksys, het bedrijf dat in opdracht van de Belgische banken het elektronisch betaalverkeer beheert, een tentoonstelling in de Koninklijke Munt, Pachecolaan 32 te 1000 Brussel, waarbij zij de mijlpalen van de afgelopen 25 jaar in kaart brengt. **'Van kaarten en automaten'** neemt u mee op een wandeling door de geschiedenis van 25 jaar elektronisch betalen in België : van het prille begin in 1977 en de eerste MisterCash en Bancontact-terminals, via de toenemende rol van de kredietkaarten en de lancering van Proton, tot de allernieuwste technologieën op het gebied van on-line en mobiel betalen. Info : Catherine Van Eyken – Banksys - 02 / 727 67 26. Nog tot 31 december 2004, elke werkdag van 8 tot 16 u. Inkom is gratis.

Koffertje van een Vlaams wisselagent in 1750. Het bevat enkele courante muntgewichten van die tijd, in het midden een kleine weegschaal. (Penningkabinet Brussel)

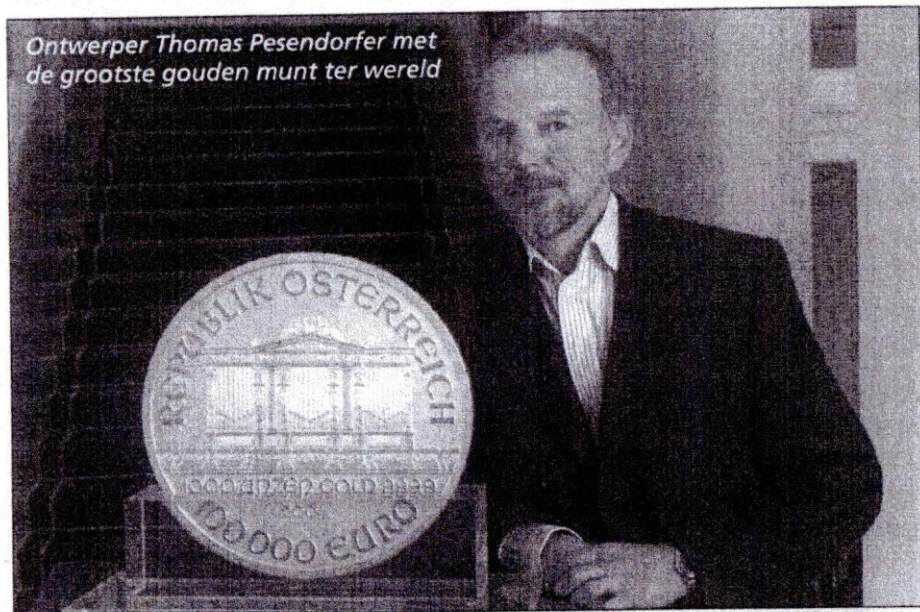

Op de binnenkant van het deksel staat de legende van de munten die frequent circuleerden en hij moest kunnen controleren op hun gewicht :
 souvereyn, merliton, louis noailles, cruys maltha, verdededyns, genee,
 halve souvereyn, pistole, ducaet, quadruppel, albertus.

Arnoldus Francis : Hoofman gesworen balansmaecker van syne
 keyserlycke en konincklycke Maiesteyts munte maeckt en vercoopt
 dese gout gewichten by het belfort tot gendt .1750

Sensationele gouden 100.000 euro-uitgifte van Oostenrijk

Je kunt het nauwelijks nog een munt noemen, de gouden 100.000 euro van Oostenrijk die op 5 oktober jl. werd gepresenteerd. Hiermee viert de Oostenrijkse Munt het 15-jarig bestaan van het muntprogramma van de gouden beleggersmunt 'Wiener Philharmonikers'.

Sinds de introductie in 1989 zijn er wereldwijd 8.2 miljoen exemplaren van deze munt verkocht met een totaal gewicht van ca. 5.6 miljoen ounces, omgerekend een slordige 174 ton goud. Oorspronkelijk had de munt een waarde aanduiding in Oostenrijkse schillings. Exemplaren van de Wiener Philharmoniker uitgegeven na 2002 hebben een waarde aanduiding in euro.

Van deze gouden 100.000 euro werden slechts 15 exemplaren vervaardigd. De 'munt' heeft een doorsnede van 37 cm, weegt 31.103.5 gr (1000 ounces en 999.9 fijn goud) en de dikte aan de rand is ca. 20 mm. De munt wordt geleverd in een fraaie houten cassette en voor de presentatie krijgt u er een speciale plexi-houder bij. **MUNTkoerier 11/2004**

Numismatica Herentals nodigt u vriendelijk uit op haar

1^e Grote Internationale Muntenbeurs

zondag 5 december 9 – 15 u

zaal 't Hof – Grote Markt, Herentals

3 lezingen in de Theaterzaal (gratis bij te wonen)

11.30-12.30 u : Plantagegeld in Nederlands Indië – A.J. Lansen

12.00-13.00 u : muntslag van de Parthische koningen – P. Pasmans

13.00-14.00 u : Keizer Meiji en de Japanse Yen – L. Verbist

tentoonstelling Medailles van Herentals – Jan Buerssens

steuntombola elk lot (5 €) is een munt - trekking om 14 u
8 gouden munten als hoofdprijzen

cafetaria frisdranken – bier – trappist – wijn – koffie
soep – broodjes – smoskes – koude schotel

vestiaire met toezicht 0.50 €

www.numismatica-herentals.be

rudy.dillen@pandora.be

zaterdag 11 december

start om 9 u

VEILING 82 - Jean ELSÉN & Zonen

Tervurenlaan 65, 1040 Brussel

02 / 7346356 – 7360712

numismatique@elsén.be

www.elsén.be

zondag 12 december **Munten- en papiergeldbeurs** 10–17u
Hotel 'De Druiventros', Bosscheweg 11, Berkel-Enschot, Tilburg (NL)

vr 3	sporthal Bruultjeshoek, Wavervelden 12, O.L.V.- Waver	19.30-22u
za 4	EGMP Dendermonde–Kloksken, Het Keur, Dendermonde Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz. B. – ’t Kapiteintje, St-Kathelijnestr. 30, Brussel Num. Kring Hasselt – Cult.Centrum, Kunstlaan 5, Hasselt	13-17.30u 13.30-17u 8-11u 13-17 u
zo 5	EGMP Leuven – Ensor, Diestsesteenweg 133, Kessel-Lo EGMP ZW-VI. – Kartouchke, Ingelmunsterstr. 8, Izegem AEN Couvin – Lycée Royal, Rue Gouttier 11, Couvin AEN Soignies – Maison Du Peuple, Rue des Tanneurs AEN Stockay – L’Union, rue Reine Astrid 69, St-Georges Edelweissje – St.-Katarina, - N. Cleynaertsiaan 1, Hasselt 1e Internationale Muntenbeurs Numismatica Herentals - EGMP zaal ’t Hof – Grote Markt, Herentals	9-12.30 u 9-12 u 9-12 u 9-12 u 8-12 u 8.30-12 u 9-15 u
di 7	AEN – P.Z. Heilige Geest, Dr. Lemoinestr. 13 Anderlecht	van 18u
za 11	EGMP Antwerpen – Ruggenhof, F. V Dijkstr. 46, Deurne AEN Nijvel – Col.St.Gertrude, Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers – Bur. de Dépot, Rue du Collège, Verviers Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz.B. – ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Veiling 82 - Jean Elsen en Zonen Tervurenlaan 65, 1040 Brussel 02/7346356 www.elsen.be	13-16u van 14.30 9-12 u 13.30-17u 8-11u van 9 u
zo 12	AEN Mons – café aux Brasseurs, Aven. du Bélian, Mons AEN Vielsalm–Les Doyards, rue de la Station 5, Vielsalm Munten- en papiergeldbeurs - VV Tilburg Hotel ‘Druiventros’ Bosscheweg 11, Berkel-Enschot	9.30-13 u 9-12 u 10-17 u
ma 13	EGMP Brugge– lokaal CM, Moerkerkestwg 118, St-Kruis	van 19 u

di 14	N.K.Zeeland–C. Dauwendaele, Vrijlandstr.51 Middelburg	18.30-21u
za 18	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur.Verz.B.–’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestraat 30 Brussel	13.30-17u 8-11u
zo 19	EGMP Gent – St.-Annakring, Nieuwenbosstraat 1, Gent AGMP Limburg – C.C. Muze, Dekenstr. Heusden-Zolder EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand., Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik– Centre 104, Col.St.-Servais, 104 rue St-Gilles Numismatica Wethra – CC De Poort, Markt 27, Wetteren Club des Collection.-Cent. Culturel, Rue Haute, Gosselies	9-12 u 9-12 u 10-12 u 13-16 u 9-13u 9.30-13 u 8.30-12 u
za 25	Munt Centrale Gent West – school Reinaartstraat 26, Gent Eur. Verz.B. – ’t Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13.30-17u 8-11 u
zo 24	EGMP Aalst – Immerzeel, Rerum Novarumstr. 4, Aalst EGMP Tienen–’t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen La Louviere – M. d Peuple, Rue d/l Station, HaineStPierre	van 9.30u 9-12 u 8.30-1130
meer info www.egmp.be		

**vrijblijvend proeven
in onze wijnkelder !!**

**lekkere kwaliteitswijn
vanaf 4 euro**

enkele nieuwe aanbiedingen onder het motto:
‘Goede wijn hoeft niet duur te zijn’

Testa, Trebbiano d’Abruzzo – Italië 2003	wit	4.23 €
Testa, Sangiovese d’Aunia – Abruzzo Italië 2003	rood	4.36 €
Terret, Les Bâteaux, Vin de Pay’s d’Oc Fr. 2003	wit	4.43 €
Carles, Vin de Pay’s de l’Herault – Frankrijk 2003	rood	4.93 €

www.vanecceelpoel.com

info@vanecceelpoel.com

014 23 14 17

BT 187 036

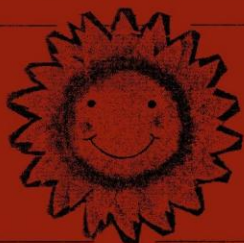
BRASSERIE "DEN BRASSEUR"

Bovenrij 50
2200 Herentals
Tel. 014-23 16.65

Alle dagen vóór 12 uur • de zaterdag vóór 10 uur • de zondag
Andere dagen vóór 10 uur • 11 uur

uit sympathie

014-221878

café

't **ZONNEKE**

Kerkplein 1, 2200 Herentals

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

DANS

Antwerpseweg 81, 2440 Geel – tel 014/58.87.23

munt

KOERIER

prachtig maandblad vol met

munten, penningen,
bankbiljetten,

Gratis proefnummer! Omni-Trading B.V.
Postbus 1044, 7301 BG Apeldoorn, Nederland

goud en zilver